

Pesachim Sources 45

בעל המאור מסכת פסחים דף ד עמוד ב

תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ואתא עכבר ושקל כו' סוגיא דשמעתא כר' זירא דאמר בלחם משיירא ובקבוע הוי כמחצה על מחצה וצריך בטול שהוא מן התורה אבל בדיקה אינו צריך דספיקא דרבנן הוא ולקולא ודלא כרבא דלטעמיה אפי' ביטול לא צריך לעולם דהוי ליה תרי ספיקי אימר הוה אימר לא הוה ואם תמצא לומר הוה אימר אכלתיה וכיון דסוגיין כרבי זירא הלכתא כוותיה ויש מי שאומר מודה רבא בעכבר דודאי שיורי משייר.

כתוב שם לראב"ד מסכת פסחים דף ד עמוד ב

במאור דף ד: ד"ה תשעה צבורין. לרי"ף סי' תשו (פסחים דף ט ב)

כתוב שם: תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ואתא עכבר ושקיל וכו'. סוגיא דשמעתא [כרבי זירא] וכו'. אמר אברהם: כמה ניירים הפסיד. הראה מדבריו דאי כרבא הך דט' צבורין של מצה וכו' אפילו ביטול לא צריך משום דאיכא תרי ספיקי, ספק מצה ואימר אכלתיה, מכלל דלרבי זירא ליכא ספק אכילה. אטו רבי זירא ודאי משיירא קאמר, וזו טפשות גדולה, אלא [ודאי] אימר משיירא קאמר, ואם כן לרבי זירא נמי תרי ספיקי הוו. וטעות גדולה מזו, דקאמר כמחצה על מחצה דמי וצריך ביטול, ואנן בבדיקה עסקינן. ושני ציבורין אחד של חמץ ואחד של מצה יוכיח דבעינן [בדיקה] אי לאו דאיכא בית שאינו בדוק, דתלינן להך עכבר דחמץ דלגויה עייל, ולא אמרינן דתרי ספיקי נינהו. ואי בתרי ספיקי מספקינן להו אפילו שני עכברים אחד בחמץ ואחד במצה ובית אחד בדוק ולא ידעינן הי מיניהו עייל תרי ספיקי הוו, ולמה ליה למימר שני בתים ואחד שאינו בדוק. אלא על כרחך בבדיקה עסקינן. והך דט' צבורין כי הוי קבוע בדיקה נמי בעי, וכי פריש אפילו בטול לא בעי. מיהו איבעי לן למימר מאי טעמא לא הוו תרי ספיקי ובטול נמי לא ליבעי, נשיב ונאמר כיון דאיתחזק חמץ דעייל התם הוה ליה כשאינו בדוק. ואפילו שני עכברים ושני בתים כיון דאיכא ביאת עכבר בתרוייהו ואיכא חמץ בחד מיניהו כמי שהוחזק שם חמץ הוי. וזה הטעם לכולם הצריכים בדיקה, שלא חשבנו ספק אכילה להיתר, מה שאין כן בענין מדור הגוים ולגבי נפלים לפי שלא הוחזק שעה אחת לפנינו באהל המת ולפיכך חשבנו אותו לתרי ספיקי. ואין לנו מוצא מן הטעם הזה כי טוב הוא וראוי לסמוך עליו. וספק על ספק לא על דאמרינן היינו בקעה, דמחזי דקא חשיב להו בתרי ספיקי משום דלא איתחזק חמץ בביאת בית כלל. והנהו תרי ספיקי דפריש ביה האי לאו כלום הוא, דמשתי קופות דלעיל שמעינן לה להיתרא, ובמסכת תרומות פ"ז [מ"ה] איכא דדמיא להא שוה בשוה. אלא דאיכא למימר דהנך מתנייתא דקופות דתלינן לקולא אינן אלא לבדיקה דרבנן, אבל הכא אפילו לביטול איכא לפרושי בה נמי פירושא אחרינא כגון שראה עכבר עובר לפני הפתח וחמץ בפיו, ובסוף ראה אותו עכבר נכנס לבית ולא ידע אם היה החמץ (אם) בפיו או קפחו בחוץ, הא ודאי דמי לבקעה שיש כאן ביאה והיא תרי ספיקי, דילמא אכלתיה ומשום דלא איתחזק ביאת חמץ בבית אמרינן אימר לא על חמץ, ואי נמי על אימר אכלתיה. ומשתי קופות לא אתיא דהתם עכבר שהיה חמץ בפיו אימר לא על כלל לבית הבדוק, אבל הכא הרי העכבר נכנס אלא שאין ידוע אם החמץ בפיו אם לא, ולמדנו אותו מן הבקעה [טהרות פ"ו מ"ה] שיש שם מקצת ביאה ודאי, אבל בהנך ספיקי אחריני כיון דודאי איכא דעייל בחדא ספיקא לא פטרינן ליה, וכולהו חדא ספיקא נינהו כדפרישית, וטעמא דמילתא משום דעיקר בדיקה על הספק נתקנה ומשום הכי חדא ספיקא לא מפקעה לה כל היכא דאיכא ודאי עייל בחדא ביתא ומפיק לה מחזקתה. אבל ספק על ספק לא על לא מפיק לה מחזקתה.

חידושי הר"ן מסכת פסחים דף ט עמוד ב

תשעה צבורין של מצה וא' של חמץ ואתא עכבר ושקל ולא ידעינן אי חמץ שקל אי מצה שקל היינו תשע חנויות, איכא למידק טובא מאי קא מוכח מט' חנויות נהי דהתם ספיקו אסור היינו משום דכיון דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי הוה ליה ספיקא דאוריית' ולחומרא, אבל בדיקת חמץ דמדרבנן היא אית לן למיזל בספיקא לקולא כדמוכח בהדיא דאמרי' לקמן היינו שתי קופות דאזלינן לקולא אפי' בחד ספיקא ועוד דהכא ספק ספיקא הוא אימר מצה שקל אימא חמץ שקל ואת"ל חמץ אימ' אכלתיה והיכי מסקינן בהא דספיקא אסור וצריך בדיקה ובאינך גונא דמדמינן ליה לשתי קופות מסקינן דלא צריך בדיקה, ותרצו בזה דבהך גונא קמייטא לא איירי לענין בדיקה אלא לענין לחם עצמו אם מותר אם לאו, ובס' המאור כתוב דבהאי גונא קמייטא דתשעה צבורין איירי לענין ביטול ובאינך גונא דשני ציבורין איירי לענין בדיקה, והני שנויי ודאי דחיקי נינהו דפשטה דסוגיין משמע דכל הני גווי תלמודא בחדא מחתא מחתינהו דאי לא למה ליה לתלמודא למנקט גוונא אחרינא לפלוג בההוא גופיה בין ביטול לבדיקה, א"נ בין דינא (דבהמה) [דנהמא] גופיה לבדיקה, ואעפ"י ש"ל דמ"ה נאדי מגוונא לגוונא כי היכי דלשכח מתניית' דדמו להו ממש, אפ"ה לא מחוור ואין פשט הסוגיא מראה כך, ועוד ראיתי למפ' אחרים בפ"י של שמועה זו דברים שלא נתחוורו בעיני, והשמועה כלה צריכה באור מאי איכא בין גוונא לגוונא ואמאי לא מפשיט חד מחבריה.

ולפיכך אני אומר דשמעתין כלה סלקא ונחתא וממשכא בתר מאי דאסיקנא לעיל דאין חוששין שמ' גררה חולדה ומיהו אי חזינא חיישינן וצריך בדיקה, ונחת' למידק בכל חד מהני גווני אי מקריא חזינא או לא, ואמר' דתשעה ציבורין של מצה וא' של חמץ ואתא עכבר ושקל ולא ידעי' אי חמץ שקל אי מצה שקל היינו ט' חנויות כלו' דהוי דיניה כאילו שקל ודאי חמץ, אי תימא אמאי והא ספק ספיקא הוא כדכתבין לעיל, היינו טעמא לפי שהולכין אחר נפילת הספק וכיון שראינו לחם זו בשעה שפירש מן הציבורין ונסתפק לנו בו אם הוא חמץ או מצה ע"כ הרי נאסר לאוכלו דהוא ליה ספיקא דאורייתא, ובין שתאמר דמאי דאמר' דספיקא דאורייתא לחומרא הוי מדאורי' או מדרבנן מ"מ הרי נאסר לחם זה מדרבנן בודאי קודם כניסתו לבית, וכבר כתבנו למעלה דאפי' חמץ נוקשה דלא מיתסר אלא מדרבנן צריכה בדיקה ועוד שהדברים מראין דמאי דאמרין דספיקא דאו' לחומרא הוי מדאורייתא היא, והכי מוכח בפ"ק דקדושין [לט. ע"ש בדברי רבינו] אלא שאין כאן מקום להאריך. הילכך כיון שידענו בודאי שחמץ אסור נכנס בבית צריך בדיקה, ומאי דמדמי לה לתשעה חנויות היינו לומר דההיא נהמא מיתסר ולא אזלינן ביה בתר רובה, וכיון דמיתסר פשיטא ליה לתלמודא דצריך בדיקה, וא"נ דמדמי לה לתשעה חנויות לומר שהולכין אחר נפילת הספק דאי זה דבר נפל, דאי לא מאי שנא בין לקח מאחת מהן דאמרין דספקו אסור ובין נמצא שהולכין בו אחר הרוב, (א)[ה]רי אם לא (בדין) [נדון] אחר שעות נפילת הספק אפי' נמצא מן הקבוע ובתרייהו איכא למימר כמחצה על מחצה דמי א"נ דמרובה אתא, אלא משום הכי מפלגי ביניהו לפי שהולכין אחר שעת נפילת הספק ורואין באי זה ענין נפל וכמו שנכתוב בסמוך בס"ד, אף כאן כיון שלא נפל הספק בענין בדיקת הבית אלא בגופו של לחם ונאסר מן הספק על כרחינן אף הבית צריך בדיקה דהא חזינא שנכנס שם נהמא דמיתסר באכילה, אבל גונא תנינא דשני ציבורין א' של מצה וא' של חמץ ושני בתים אחד בדוק וא' שאינו בדוק ושני עכברים א' שקל מצה וא' שקל חמץ ולא ידעי' אי להאי עייל ואי להאי עייל לא דמי לגוונא קמא, דהכא לא נפל הספק בלחם קודם שנכנס לבית כלל כדי שנאמר דודאי לחם שנאסר משום חמץ נכנס לשם ונצריכינא בדיקה, אלא לענין בדיקת הבית בלבד הוא שנפל הספק, ומ"ה כיון דבדיקת החמץ דרבנן הוא תלי' לקולא כי היכי דתלי' בשתי קופות

מהר"ם חלאווה מסכת פסחים דף ט עמוד ב

תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ושקל ולא ידע מהי מיניהו שקל היינו תשעה חנויות פי' ואתא עכבר ושקל היינו סיפא. הרב בעל המאור ז"ל פי' דכולה סוגיא אליבא דר' זירא דאלו לרבא דאית ליה אימר משיירא הו"ל תרי ספיקי ספק חמץ ספק מצה ואם תמצא לומר חמץ דילמא לא משיירי ותרי ספיקי אפי' בדאורייתא להקל ואפי' בטול לא צריך ומאי קא מדמי לה לספיקו אסור. אלא ודאי אליבא דר' זירא היא דאמר בלחם משיירא ואין כאן אלא חדא ספיקא דספק חמץ ספק מצה ולגבי בדיקת חמץ דרבנן לקולא כיון דאיכא חדא ספיקא ולא צריך בדיקה אבל לגבי בטול דאורייתא בטול בעי. והראב"ד ז"ל הגיה עליו דא"כ לר' זירא ודאי משיירא קאמר. וכבר אמרנו דלא איפשר אלא אימר משיירא קאמר ועוד דהכא לענין בדיקה היא ולא בטל כדאמרין בסמוך בשני צבורין ובשני בתים אחד בדוק ואחד שאינה בדוק דאי לאו משום שאני אומר הוה צריך בדיקה אלא ודאי כל הני בין לרבא בין לר"ז אתיאן דבהא לא פליגי ולענין בדיקה איירי. וכי תימא הא איכא תרי ספיקי לא היא דכיון דחזינן דעל לביתא לכשתמצא לומר דחמץ עייל בדיקה בעי משום דכמה דלא שהייה עד כדי אכילה קם לי' בית בצריך בדיקה ותו לא נפיק מהאי ספיקא עד דבדקיניה דהא קם ליה בחזקת שאינו בדוק. וכי תימא אכתי איכא חדא ספיקא דספק חמץ ספק מצה וחדא ספיקא תפקע בדיקה דרבנן. הא נמי ליתא דכיון דודאי על לאו בחזקת בדוק קאי ביתא ואף על גב דאיכא ספיקא האי ס' לא מפיקע בדיקה דעיקר בדיקה על הספק נתקנה והיינו טעמא בכל הנהו דבעי בדיקה אבל ס' על ס' לא על לא מפיק ליה מחזקתיה כיון דלאו ודאי עייל ולא בעי בדיקה. והלכך בהא דתשעה צבורין דלא ידעינן מהי עייל צריכה בדיקה אבל פירש דאזלינן בתר רובא אפי' בטול לא צריך דאפי' באיסורא דאוריית' שרי' ואזלינן בתר רובא וכן עיקר מיהו בהא דספק על ספק לא על סבירא לי דבעי בדיקה נמי כדבעינן למכתב.

פירש היינו סיפא. וא"ת אמאי צריך בדיקה דשאני חנויות דהוא גופיא דאסתפק ביה שקליה ממקו' הקבוע אבל הכא כדאסתפק לן בפומא דעכברא איתיה ובכי הא חשבינן ליה בפירש דאמרין בפרק כל הבשר אמר רב מכיון שנתעלם מן העין אסור ואקשי עליה והא תניא תשעה חנויות וכו' ובנמצא הלך אחר הרוב ואוקמא רב בנמצא ביד גוי. ה"נ בפי עכבר ניזיל בתר רובא. א"ל התם בנמצא ביד גוי ולא חזינן ליה דשקליה מן המקולין והספק נולד בדבר שכבר פירש אבל הכא דחזינן להא עכבר דשקליה מן הקבוע בקבוע נולד הספק והכל הולך אחר שעת לידת הספק. ואי קשיא לך במסכת זבחים פרק התערובות תנן כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או לבין שוורים הנסקלין אפילו אחד באלף כולן ימותו ופריך בגמרא ונשקל חוטרא ונבדרינהו ופריק כל קבוע כמחצה על מחצה דמי והדר פריך וניכבשינהו כי היכי דניידן ונימא כל דפריש מרובה פריש. והא התם דקביעי ואפי"ה כל דניידי מנפשייהו דייני' ליה כפירש, בהא נמי א"ל דשאני התם דאין מקום האיסור ידוע אלא האיסור מעורב עם ההיתר אבל הכא האיסור ידוע וקבוע.

שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה ולפניהם שני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק וכו' היינו שתי קופות. הקשה הראב"ד ז"ל ואמאי אין צריך בדיק' דל בית שאינו בדוק מהכא והו"ל בית אחד בדוק ושני צבורין ועל ולא ידעינן אי חמץ אי מצה שקל וא"כ היינו תשעה חנויות ממש ומאי שנא. וכי תימא שאני הכא דאיכא בית שאינו בדוק ואמרין שאני אומר.

הא לא דמי דשאני קופות דאיכא למתלי באדם בן דעת שנתן תרומה לתוך תרומה ואפילו נפלו מאליהן ודאי סמוכין היו ומי שנתן שם תחלה תרומה לתרומה סמך וחולין לחולין אלא הכא בעכבר מי איכא למימר הכי. ופי' הוא ז"ל דעל כרחין ה"נ בשהיה חמץ סמוך לבית שאינו בדוק ומצה לבית בדוק ותלי' דסמוך עייל לדסמוך משום דעכבר מבעת בעית ולמאי דמקרב טפי עייל.

מהר"ם חלאווה מסכת פסחים דף י עמוד א

צבור אחד של חמץ ולפניו שני בתי' בדוקים ועל ולא ידעין להי עייל היינו שני שבילין. פירשו בו דכי היכי דהתם כשבאו שניהם לשאול בבת אחת שניהם טמאים ובזה אחר זה טהורים ה"נ גבי חמץ אם באו שני הבעלי בתים לשאול בבת אחת שניהם צריכין בדיקה בזה אחר זה אינן צריכין בדיקה. וא"ת והיכי נסיב לה בצבור אחד והלא אין הדמיו' שוה דבתים דומים לשני בני אדם הטהורים וצבורין לשני שבילין וכיון שכן הכי הוה ליה למימר שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה ושני עכברים אחד שקל חמץ ואחד שקל מצה ולא שמועין דאפי' בההיא דאיכא למתלי במצה אף על גב דעייל בבת אחת צריכין בדיק' ותירצו דבכי הא אין הדין כן שאלו היו הבתים נדין לגבי החמץ כדקאמרת דאזלינן לקולא כעין שני האנשי' אבל השתא שהבתים עומדים והאיסור נכנס לתוכן אלו היו שני צבורין דידיעין בודאי דעל לכל חד הוה אזלינן לחומרא דריעא חזקת הבתים ואי בי מצעי קיימי הוה ליה כתשע חנויות דאזלינן לחומרא בכל חד ואפי' באו בזה אחר זה וכבר היא בכלל תשע חנויות ואי סמיכי אזלינן בתר דסמיך הלכך לא אצטריך ליה אלא בצבור אחד דהוה ליה ספק על ומשו"ה בזה אחר זה אין צריכין בדיקה והיכא דהוי צבור אחד של חמץ ולפניו שני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק לא איצטריכא ליה למימר דאי מצעי קאי הו"ל ספק על ספק לא על וא"צ בדיקה. וכל שכן אי קאי כנגד שאינו בדוק דתלינן ביה ואפי' קאי כנגד הבדוק אפשר דלא אמרי' שאני אומר להחמיר זו היא שטתם ז"ל. ואין זה נכון דאכתי הוה צריך לאשמועין הכי בהדיא דאי מתשע חנויות התם הו' דכל דחשבי' לחמץ על על כרחין צריך בדיקה אבל הכא דעל כרחין חד בית לא צריך בדיקה ולא ידעין הי מנייהו ואף על גב דשניהם היו בדוקין לעולם אימא לך דאזלינן לקולא בתרוויהו ודכותה לא מייטי בשמעתתין כלל דנגמר מינה ואי משום שהן בחזקת בדוקין והאיסור נכנס לתוכן אדרבה איפכא אשכחן בטומאה מהלכת דאזלינן לקולא דתנן שרץ בפי חולדה וחולדה מהלכת על גבי ככרו' של תרומה אפי' ברה"י ספיקו טהור מפני שאין מקום לטומאה. ועוד קשיא לי לדבריהם דספק על ספק לא על אזלינן לקולא בעל וס' מצה וס' חמץ נמי אמאי לא אזלינן לקולא וניעול פילא בקופא דמחטא אי סמיכין אההיא טעמא דאמרן דאי צייתת משכחת לה דדמו אהדדי לגמרי דאטו התם עכברא דעל הוא דמצרכ' בדיק' דנימא כיון דעל נפק ליה ביתא מחזקתיה ואפי' על כמה זימני לא מצריכא בדיקה אלא טעמא משום דמספק' לן אי מצה על אי חמץ על ובביאה הוי ספיקא ה"נ כל דעל פשיטא דחמץ על אלא דמספקא לן אי על עכבר או לא. ולמה ישיאונן דברים הפורחים באויר אבל הטעם הזה ראוי וטוב היכא דעל עם חמץ ולא ידעין אי שיירא דהכא ודאי על חמץ המצריך בדיקה ומוציא מחזק' בדוק. אלא דנראה לי דספק על ספק לא על נמי צריך בדיקה כדבעי' לפרושי ולטעמ' דידי דבדיקה דאוריית' ומאי דאמרי' אטו בדיקת חמץ דאוריית' ה"ק אטו בדיקה דוקא דאורייתא הוא והא אפשר נמי בבטול והלכך כיון דאיכא למתלי תלינן בהא כי היכי דתלינן בדרבנן אבל כל דליכא למתלי כלל בחדא ספיקא לחומרא אזלינן וה"נ דייקא לישנא דמקשה אימר דאמרינן שאני אומר בתרומ' בזמן הזה דרבנן ואי מילתא פשיטא היא דבדיקה דרבנן היאך אפשר דטעי בה אלא דמקשה סבר דכיון דמדאורייתא היא אף על גב דאפשר בלאו הכי לא תלינן ואפי' לפי דבריהם נמי אית לי למימר דכיון דעיקר בדיקה על הספק נתקנה בכל ספק צריך בדיקה. וכל הני דמייתי הכא משום חדוש דאית בהו איתנייהו. רישא דתשעה צבורין לאו משום ספקו אסור דהא ודאי פשיטא דאפי' בספק על ספק לא על נמי. וה"ה בכל חדא ספיק' אלא משום התירא דפירש נקט ליה וכי תימא פשיטא ומי עדיפא מדאורייתא אי הכי נמי דהוה אמינא דעל הספק נתקנה קמ"ל. ואידך דשאני צבורין נמי משום התירא דשאני אומר. ואידך דצבור אחד רבותא קמ"ל כדנקט לה בצבור אחד ולא לדמוניהו לגמרי לכל דיניהן קא אתי אלא לדמויי לבאו שניהם בבת אחת דאע"ג דאיכא חד דלא צריך בדיקה ודאי לא על ביה כלל אפי"ה כיון דאיכא חד דצריך בדיקה לחומרא אזלינן לקולא לא אזלינן. אבל בשבא בזה אחר זה לא דמו להדדי דהתם לקולא משום דספק טומאה ברה"ר ספקו טהור אבל הכא לחומרא אזלינן וצריך בדיקה. ומעתה שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה ושני עכברים ולפניהם שני בתים בדוקים לא צריכי ליה דכ"ש דאזלינן לחומרא וכן צבור אחד של חמץ ולפניו שני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק כל דלא סמיכי לעולם אזלינן לחומרא ואי סמיכי נמי הא שמעינן לה מההיא ותו לא איצטריך ליה מדי (ח"י).

והלך באחד מהם ועשה טהרות. הא דנקט לה בטהרות משום דאינהו גופייהו ודאי צריכי טהרה דלמא נגעו תרוויהו בטהרות ומטמו להו ממה נפשך.

ספק על ספק לא על היינו בקעה. הר"ז ז"ל פירשה בתרי ספיקא דומיא דבקעה כגון צבור אחד של חמץ ולפניו שני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק ולא ידעין להי מנייהו עייל ואי עייל כלל. ולענין בטול נקט לה דאפילו בטול אינה צריכה. והראב"ד ז"ל פירשה בס' אחד כדאמרן ספק על ספק לא על ותו לא אלא דהכא ספקא דהכא דבדרבנן כתרי ספיקי דאורייתא לענין טומאה. מיהו בדיקה הוא דאינו צריך אבל ביטול מיהא צריך. וכל זה אינו שוה לי דא"כ בקעה בכדי

נקטה דלא שמעינן מינה מידי אלא דכי היכי דהא דבקע' איכא ספק ספיקא ה"נ ספק אחד בדרבנן כתיב ס' דאורייתא ולא עיקר דינא בהכא דאלו הכא לרבנן טמא ולענין בדיקה לכולהו אזלינן לקולא ומי לא ידעינן הכא דספיק' דרבנן לקולא ואין זה דרכן של חכמים למימר היינו בקעה ללא צורך ולהפך הדין אלא נראה דה"ק היינו בקע' דחזי דפלוגתא דרבנן ור' אליעזר בספק ביאה דאע"ג דספק רחוק הוא קא מטמו רבנן והלא נמי אף על גב דהאי ספיק' בספק ביאה אפי"ה אזלינן לחומרא וצריך בדיקה ואפי"ה לר' אליעזר נמי דעד כאן לא פליגי אלא בטומאה דאיכ' תרי ספיקי אבל בספק אחד אפי"ה בספק ביאה מודה והיינו דלא אמר פלוגתא דר' אליעזר ורבנן אלא היינו בקעה והשתא אתיא שפיר אף על גב דליכא בבדיקה אלא חדא ספיקא משום דלדמיון ספק ביאה מדמי להו וכן מצאתי בשם הרב ר' יצחק בן גיאת ז"ל דספק על ספק לא על א"צ בדיקה (ח"י).

ר' אליעזר מטהר. פירש"י ז"ל משום ס"ס ורבנן סברי דלא אמרינן ס"ס אלא כגון ספק נגע ספק לא נגע ואם תמצי לומר נגע ס' שרץ ס' אינו שרץ אבל ביאה ומגע חד ס' נינהו וקשיא עליה דכי איכא ס"ס נמי מאי הוה דהא תנן כל מקום שאתה יכול להרבו' ספקות וס"ס ברה"י ספיקו טמא ברה"ר ספיקו טהור ואיכא דאמרי דספיקות מיני ספיקות קאמר כגון ספק מגע או ספק שרץ או ספק טומאה מהלכת וספק טומא' עומדת והא ליתא דתינח ספיקות ס"ס מאי איכא למימר אלא העיקר כמו שפירש הרמב"ם ז"ל בבבא בתר' דר' אליעזר דוקא בספק ביאה מטהר משום שהוא ס' רחוק שנחוש למי שהוא ברחוק מקום שמא נכנס לכאן אבל בשאר ס"ס בטומאה כולי עלמא מודו דטמא ושם כתבתיה בס"ד. על בדיק' ולא אשכח פלוגתא דר' מאיר ורבנן. הכא נמי לר' מאיר צריך בטול לרבנן לא צריך ביטול. ואף ע"ג דקיימ"ל הבודק צריך שיבטל ה"מ בבדוק כל הבית דאיכא למיחש לחמץ טובא אבל הכא דלחתיכה אחת וכבר בדקו שוב לא צריך בטול.

על בדיק' ואשכח פלוגתא דר' ורשב"ג. כלומר אשכח באמצע בדיקה לר' שוב א"צ לבדוק וקיימ"ל כותיה כדבעינן למכתב ואפילו ביטול אינו צריך.

הניח תשע ומצא עשר פלוגתא דר' ורבנן. כ' הר"ז ז"ל והלכתא כרבנן וצריך בטול אבל בדיקה ספיק' דרבנן הוא ולקולא נראה מדבריו דהא דאמרי רבנן הכל חולין מספק קאמרי וזה קשה דא"כ לחומר' הוה להו למימר גבי מעשר אלא ודאי רבנן ודאי חולין קאמרי ולענין בדיקה פליגי הלכך לרבנן צריך בדיקה וקיימ"ל כותייהו וכן פי' הראב"ד ז"ל ומיהו ה"מ בככרין מקושרין דהכי אוקימנא לה להא דמעשר בפ"ק דביצה בכיסין מקושרין כדאוקמא רב אסי אבל בשאינן מקושרין אפילו לרבנן א"צ בדיקה.

הניח עשר ומצא תשע היינו סיפא. הלכך לר' צריך לבדוק על צבור אחד לרבנן צריך לבדוק על עשר צבורין ואם לא מצא מבטל ומדאוקמה בפלוגתא דר' ורבנן ש"מ דלכולי עלמא אמרי' זהו שאבד זהו שנמצא דאי לא מאי פלוגתייהו אפי"ה ס"ל נמי כר' או אפי"ה מצאן כולן אכתי חיישינן דלמא אחריני נינהו אלא ש"מ דסוגין כר' והכי דייק לה הר"ז ז"ל אבל מהא דאמרינן בסמוך תנוק נכנס וככר בידו ומצא פירורין א"צ לבדוק אין ראייה דלמא התם משום דמצא פירורין ורגלים לדבר כיון שדרכו של תינוק לפרר ולא דמיא הא לאין חוששין שמא גררה חולדה דכיון שהניח עשר ומצא תשע וידע דאין איש מאנשי הבית שלקחה דודאי משוי' ליה לעכבר ואין כאן תרי ספיקי.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה י - יב

הלכה י

הניח תשעה צבורין ח של מצה ואחד של חמץ ובא עכבר ונטל ולא ידענו אם חמץ אם מצה נטל ונכנס לבית בדוק צריך לבדוק שכל הקבוע כמחצה על מחצה. +/השגת הראב"ד/ הניח תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ובא עכבר וכו' צריך לבדוק שכל קבוע כמחצה על מחצה. א"א לא מיחוורא הא מילתא אלא לענין בטול אבל לענין בדיקה ספיקא דרבנן הוא. +

הלכה יא

שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה ושני ט בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק ובאו שני עכברים זה נטל חמץ וזה נטל מצה ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנטל החמץ, וכן שני בתים י בדוקין וצבור אחד של חמץ ובא עכבר ונטל ואין ידוע לאיזה בית נכנס, או שידע שנכנס לאחד מהן ונכנס אחריו כ ובדק ולא מצא כלום או שבדק ל ומצא ככר, או שהיו תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ מ ופירש ככר מהן ואין ידוע אם חמץ אם מצה ובא עכבר ונטל הככר שפירש ונכנס לבית בדוק בכל אלו אינו צריך לבדוק פעם שניה שאין כאן קבוע. +/השגת הראב"ד/ או שבדק ומצא ככר בכל אלה אינו צריך לבדוק פעם אחרת שאין כאן קבוע. א"א זה שבוש אלא קבוע ודאי הוא אלא שתולין לקולא דהוה ליה כספק ביאה לענין בדיקה ותולין זה בזה ויש לומר אף לענין ביטול דומיא דטומאה, ויש אומרים דלא אמרו תולין זה בזה לטומאה אלא לאוכלי טהרות וכן לענין בדיקה אבל לביטול אזלינן לחומרא ויש דברים שאפילו לדאורייתא אזלינן לקולא כגון בדק ולא מצא כרבנן דפליגי על ר"מ /פסחים/ (י) אי נמי בבדק ומצא כרשב"ג דפליגי אדרבי וכן הניח בזוית זו ומצא בזוית אחרת כרשב"ג לקולא דפליגי אדרבנן. +

הלכה יב

הניח החמץ בזוית זו ומצאו בזוית אחרת או שהניח תשע חלות נ ומצא עשר, או שבא עכבר ונטל החמץ וספק נכנס לבית זה או לא נכנס, בכל אלו צריך לבדוק. +/השגת הראב"ד/ הניח חמץ בזוית זו ומצאו בזוית אחרת או שהניח ט' חלות ומצא עשרה, או שהיו ט' צבורים חמץ ואחד מצה ופירש ככר מהן ואין ידוע אם חמץ או מצה ובא עכבר ונטל הככר שפרש ונכנס לבית בדוק, או שבא עכבר ונטל חמץ וספק נכנס לבית זה או לא נכנס בכל אלו צריך לבדוק. א"א הרבה שבושים יש בזו הפיסקא הניח בזוית זו וכו' אינו צריך לבדוק כרשב"ג דפליג (אדר...) [אדרבנן] /פסחים/ (י) הניח תשע ומצא עשר צריך לבדוק כרבנן (שם /פסחים י'), תשעה ציבורין של חמץ ודאי צריך בדיקה, בא עכבר ונטל חמץ וספק נכנס לבית זה או לא נכנס אינו צריך בדיקה. +

מגיד משנה הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה יב

או שבא עכבר ונטל חמץ וכו'. שם (דף י') ספק על ספק לא על היינו בקעה דתנן וכו' וקיי"ל כחכמים דמטמאין וצריך בדיקה זהו דעת רבינו והגאונים וקצת מן האחרונים ויש מי שפירש דגבי חמץ אפילו רבנן מודו דאין צריך בדיקה וכן פירש"י ז"ל וזה דעת העיטור. וקשה לי לדעת רבינו שכבר נתבאר למעלה שאם ודאי נכנס בבית אחד אלא שאין ידוע באי זה בית משני בתים נכנס אין אחד מהם צריך בדיקה א"כ נראה שכל שכן בשאין ידוע אם נכנס כלל שלא יהא צריך בדיקה. ויש לי לתרץ דהתם ודאי איכא חד בית שלא נכנס שם הלכך כל חד תלינן זהו שלא נכנס בו ובאחר הוא שנכנס ואי אתה יכול להצריך בדיקה לשניהם כיון דאיכא חד דודאי לא נכנס בו אבל הכא הספק בבית אחד הוא ומפני שבדיקת חמץ תחלתה על הספק דנו ספק זה לחומרא כמו שכתבתי למעלה כנ"ל:

כסף משנה הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה יא

או שהיו תשעה צבורין של מצה וכו'. הנוסחא האמיתית בספרי רבינו כך היא או שהיו תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ופירש ככר מהם ואין ידוע אם חמץ או מצה ובא עכבר ונטל הככר שפירש ונכנס לבית בדוק בכל אלו אינו צריך לבדוק פעם שניה שאין כאן קבוע. ודין זה בגמרא (דף ט'): תשעה של צבורין של מצה ואחד של חמץ ופירש ואתא עכבר ושקל היינו סיפא דתנן תשע חנויות וכו' ובנמצא הלך אחר הרוב ופירש"י בשר הנמצא בקרקע בין החנויות הלך אחר הרוב דכל דפריש מרובא פריש דכיון דפריש אין כאן תורת קבוע ומה שכתב רבינו שאין כאן קבוע לא קאי אלא לזאת החלוקה דתשעה צבורין של מצה וכו' ופירש אחד מהן דאילו לחלוקות הראשונות מה שייך בהן קבוע או בלתי קבוע. ואף על פי שנדחק ה"ה לפרש בהן שאינן קבועים נוסחת ספרו הכריחתי שלא היה כתוב בזאת הבבא של אינו צריך לבדוק חלוקת תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ וכו' דדיינין ביה כל דפריש מרובא פריש וגם הראב"ד שהשיג ואמר קבוע ודאי הוא אלא שתולין להקל אילו היה נוסחתו כנוסחתנו לא היה משיג. או אפשר שאפילו לפי נוסחתנו היה סבור הראב"ד דשאין כאן קבוע קאי לכל החלוקות ורבינו לא כן דמה ולבו לא כן חשב ולא קאי אלא לכל דפריש מרובא פריש:

אבן האזל הלכות חמץ ומצה פרק ב הלכה י

הלכה י

[י - יב] הניח תשעה ציבורין של מצה ואחד של חמץ ובא עכבר ונטל ולא ידענו אם חמץ אם מצה נטל ונכנס לבית בדוק צריך לבדוק שכל הקבוע כמחצה על מחצה. שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה ושני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק ובאו שני עכברים זה נטל חמץ וזה נטל מצה ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנטל החמץ וכן שני בתים בדוקים וצבור אחד של חמץ ובא עכבר ונטל ואין ידוע לאיזה בית נכנס או שידע שנכנס לאחד מהן ונכנס אחריו ובדק ולא מצא כלום או שבדק ומצא ככר או שהיו תשעה צבורין של מצה ואחד של חמץ ופירש ככר מהן ואין ידוע אם חמץ או מצה ובא עכבר ונטל הככר שפירש ונכנס לבית בדוק בכל אלו אינו צריך לבדוק פעם שניה שאין כאן קבוע. הניח החמץ בזוית זו ומצאו בזוית אחר או שהניח תשע חלות ומצא עשר או שבא עכבר ונטל החמץ וספק נכנס לבית זה או לא נכנס בכל אלו צריך לבדוק.

ובהשגות הראב"ד בהל' י' כתב לא מיחוורא הא מילתא אלא לענין ביטול אבל לענין בדיקה ספיקא דרבנן הוא עכ"ל ובהל' י"א כתב שני צבורין וכו' עד שאין כאן קבוע זה שבוש דקבוע ודאי הוא אלא שתולין לקולא, דהוי לי' כספק ביאה לענין בדיקה ותולין זה בזה ויש לומר אף לענין ביטול דומיא דטומאה וכו' וכו' ובהל' י"ב כתב א"א הרבה שבושים יש בזו הפיסקא הניח בזוית זו וכו' ואינו צריך לבדוק כרשב"ג דפליג אדרבי הניח תשע ומצא עשר צריך לבדוק כרבנן, תשעה צבורין של חמץ ודאי צריך בדיקה בא עכבר ונטל חמץ וספק נכנס לבית זה או לא נכנס אינו צריך בדיקה עכ"ל. במה דהצריך הרמב"ם בהלכה י' בדיקה משום קבוע אף דהוי ספיקא דרבנן הביא המ"מ בשם הרא"ה דהטעם הוא כיון שבדיקת חמץ תחילתה על הספק החמירו בספקה יותר משאר ספיקות של דבריהם עכ"ל, וכבר הקשה הלח"מ דא"כ

בהל' י"א נמי נצריך בדיקה מספק עיין שם, ועוד קשה דבגמ' דף י' מדמי כל הספיקות של בדיקת חמץ לספק טומאה וספק איסור.

והמקו"ח בסימן תל"ט כ' דספק גרירת חולדה אם גיררה חמץ דמי לשאר ספק איסור ומש"ה בהל' י"א בב' ציבורין וב' בתים דלא נולד ספק על החתיכה רק אם גיררה החמץ לבית הבדוק מדמה הש"ס לב' קופות אבל בט' ציבורין שנולד הספק על הככר אם הוא חמץ בזה אמרינן דספק בדיקה בחמץ חמיר משאר ספק איסור, עיין שם, אך לפי"ז אכתי יקשה ממה שפסק הרמב"ם בהל' י"ב דבספק אם נכנס צריך לבדוק, וכנראה דהמקו"ח סמך על מה שמביא אח"כ דברי הט"ז דבשני בתים מיירי שהם של ב' אנשים ואין מחזיקין מרשות לרשות, אלא דא"כ לא צריך כלל להתי' של ספק גרירה לקולא, ועיקר התי' דחוק לאוקמי היא דב' בתים דאיירי דוקא בשל ב' אנשים, עוד תי' דבהלכה י"א יש להבית חזקת בדוק משא"כ בהל' י' לא מהני החזקת בדוק של הבית לספק הככר וגם בזה לא יתיישב בספק על, ולדברי המקו"ח ג"כ א"צ להתי' של חזקת בדוק.

ובעיקר הסברא דחזקת בדוק שכל כן התוס' להקשות על פירש"י יש לעיין דהש"ש בש"ג פ"ז הוכיח דבספק תערובת לא מהני חזקת היתר, וצריך לחלק מתערובות חתיכות לבית דכאן יש חזקת בדוק על הבית וכעין זה מחלק הש"ש להא דעירובין דף ל"ו גבי ספק מבעוד יום נדמעו דיש להחלין חזקה שראוי לעירוב, ומ"מ יש לחלק משם, דהכא החיוב בדיקה הוא על האדם ואם יש אצלו ספק שיש חמץ בביתו מה מועיל חזקת הבית, ואולי יש לחלק בזה בין אם החיוב של בדיקה הוא משום בל יראה או דהחיוב הוא משום שלא יבא לאכול, דלדעת רש"י דהחיוב הוא משום איסור דבל יראה וכיון דהספק הוא על האדם אם יש לו חמץ ברשותו לא מהני חזקת הבית אבל לדעת התוס' דהחיוב הוא משום שלא יבא לאכול נעשה עיקר התקנה דבדיקה שלא ידור בבית שיש שם ספק חמץ, ובב' בתים כיון דיש לבית חזקת בדוק מהני לגבי זה, דאין הבית בכלל ספק שלא ידור בו.

והנה המקו"ח כתב בעיקר הקושיא דמ"ש בט' ציבורין צריך לבדוק ובב' ציבורין וב' בתים א"צ לבדוק, דאין לומר דבט' ציבורין כיון דעיקר הספק הוא על החתיכה אם הוא חמץ או לא וספק זה בדאורייתא הוא וכיון דנעשה הספק בדאורייתא ממילא גם לענין בדיקה שהיא מדרבנן צריך בדיקה וכמו בספק דרוסה שנתערב דאסור, דז"א דבספק דרוסה הדין שאנו דנין עליו הוא לאכילה וא"כ הספק הראשון אם הוא דרוסה ואסור באכילה או לא ומותר באכילה הוא ספק דאורייתא משא"כ כאן דאין אנו דנין כלל אם הוא חמץ או מצה להתי' באכילה רק לענין אם מותר להשהותו בביתו ולענין להשהותו אפי' הוא חמץ אינו רק מדרבנן עכ"ד, וכונתו נראה דהכא אין דנין כלל על הככר לענין דין אכילה דאם היו רואין הככר היו מכירין בו אם הוא חמץ או מצה.

ונראה דבאמת יש ליישב כמו שרצה לומר המקו"ח דהכא הוא ספיקא לענין החתיכה וספק זה הוא בדאורייתא, ולא מיבעיא אם הככר אינו ניכר אם הוא חמץ או מצה דאז בודאי הוא עיקר הספק לענין החתיכה והוא ספיקא בדאורייתא, ובאמת התוס' אוקמו להא דט' ציבורין דאיירי דאינו ניכר הככר אם הוא חמץ או מצה, איברא דלדעת רש"י והרמב"ם דהגמרא איירי לענין בדיקה א"צ לאוקמי דאיירי באינו ניכר מ"מ יש לומר דאפילו אם ניכר בככר אם הוא חמץ הוא ספיקא לענין החתיכה דכיון דעכ"פ עכשיו אין אנו יודעים איזה חתיכה היא אצל החולדה ואם תשליך החולדה את הככר לקדירה ויהיה נמס ואינו ניכר יהיה הספק על החתיכה עצמה אם מותרת או אסורה ותהיה אסורה מדין קבוע וע"כ נאמר שהוא חמץ וא"כ גם עכשיו שאין אנו מסופקים בזה מ"מ ע"כ דיינינן דין חמץ על החתיכה ולכן לענין דין בדיקה אין אנו יכולים להתי' ולא להצריך בדיקה ולומר שהחתיכה היא מצה.

ובזה יתיישב ד' הרמב"ם בהל' י"א דבשני צבורין אחד של מצה ואחד של חמץ ובאו שני עכברים ונטל אחד חמץ ואחד מצה ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנטל החמץ דאינו צריך לבדוק שאין זה קבוע, והקשה הראב"ד דקבוע ודאי הוא, ובאמת קשה דעת הרמב"ם דמה מהני העכבר השני לענין קבוע הא העכבר שנכנס לבית בדוק נטל משני ציבורין, ולכאורה יש ליישב דהרמב"ם מפרש כפי' הר"ח דאיירי שהעכבר נטל כל הציבור וממילא אם אין אנו יודעין מי נטל קודם הוא ספק קבוע, אבל בדברי הרמב"ם לא משמע כן, ולפי מש"כ נראה דבהל' י' נעשה הספק על עצם החתיכה ודיינינן דין חמץ על החתיכה, אבל כאן ראינו שזה נטל חמץ וזה נטל מצה, ואח"כ כשהכניס לבית הבדוק לא ידענו מה הכניס א"כ אין כאן קבוע שעיקר קבוע הוא כשההיתר והאיסור ניכרין דהכא הוא ספק רק על מי שנטל חמץ אם הכניס לבית הבדוק או לשאינו בדוק ואף דאנו יכולים להסתפק על מי שנכנס לבית הבדוק מה הכניס ומי הכניס מ"מ לא היה ספק על החתיכות כיון דראינו מי נטל חמץ ומי נטל מצה, ואף דנוכל לומר דא"כ אף דאין כאן קבוע אבל מ"מ הוא כתערובות חד בחד אבל זה אינו דלא מיקרי תערובות אלא אם היה זמן של תערובות ושאינו ניכר, ונמצא דהוי רק ספק על העכבר שנכנס לבית הבדוק מה הכניס חמץ או מצה אבל לא נוכל לומר שכבר נעשה דין ספק של תערובות איסור על החתיכה, והוי רק חתיכת ספק איסור דלהרמב"ם אינו מה"ת.

והנה בזה ביארנו פסקי הרמב"ם בהל' י' י"א, דבהלכה י' הספק הוא על החתיכה עצמה והוא ספק בדאורייתא ולכן לענין בדיקה דרבנן נמי מחמירין וכדין ספק דרוסה שנתערב, ובהל' י"א הספק הוא לענין הבתים אי צריך לבדוק או לא וספיקא דרבנן לקולא, אלא דלפי"ז עדיין יקשה מה שפסק הרמב"ם בהלכה י"ב דבספק על צריך בדיקה אף דאינו ספק אלא בדין בדיקה והוי ספיקא דרבנן.

ולכן נראה דבספק על בודאי נאמר כמו שחידש המ"מ דבספק בדיקה החמירו על הספק ואכן זהו דוקא בספק אומדנא אם היה הכנסה או לא, וספק על ע"כ איירי בכה"ג דהוי ספק אומדנא דאלא"ה בודאי אין לחשוש כלל שמא נכנסה החולדה והוי בגדר אין חוששין שמא גיררה חולדה דאין לדבר סוף ואם חולדה תחזיק חמץ לא נחוש לכל העיר, והא דאמר בגמ' הא חזינא דשקל חיישינן ובעי בדיקה כבר כתב רש"י שם דהיינו שהביאתו לכאן בבית זה, אבל בודאי אין לחוש לכל העיר אם ראינו שחולדה החזיקה חמץ וע"כ דספק על איירי בספק אומדנא ובזה שפיר מסתבר לומר דרבנן החמירו בספק כזה להצריך בדיקה כיון שבדיקת חמץ תחילתה על הספק, אבל היכי שראינו המעשה והוי ספק דין בדיקה בזה הוי ככל ספיקא דרבנן ולקולא ומה"ט פסק בהלכה י"א דאין צריך בדיקה, והא דבט' ציבורין צריך בדיקה ע"כ צריך לומר כנ"ל משום דהוי ספיקא בדאורייתא שהספק על החתיכה, ובזה יבואר נמי משה"ק בלח"מ דלמה פסק הרמב"ם לקמן בכל הבעיות דאיכא תיקו לקולא ולא צריך בדיקה כיון דאמר' דבספק בדיקה החמירו חכמים על הספק, ותירץ דאיכא חילוק בין ספק דענינא לספיקא דדינא עיין שם, וקשה דאדרבא ספיקא דדינא חמיר יותר מספק מעשה וכמו שכתב הפמ"ג בס' קי"א דבספיקא דדינא גם הרמב"ם מודה דהוא אסור מדאורייתא, ולפמ"ש"כ ניחא דע"כ לא החמירו חכמים אלא על ספק של אומדנא ובזה שייך לומר דהחמירו בבדיקה משום דתחילת בדיקה תיקנו חכמים על ספק כזה אבל בספיקא דדינא ושאר ספק בזה נקטינן כבכל דוכתי דספק דרבנן לקולא.

והנה בגמ' דף י' ע"א אמר אהא דצבור אחד של חמץ ולפניו ב' בתים בדוקים ואתא עכבר ושקל ולא ידעינן אי להאי על אי להאי על היינו שני שבילין דתנן שני שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובא חבירו והלך בשני ועשה טהרות ר' יהודה אומר אם נשאלו זה בפ"ע וזה בפ"ע טהורין שניהם בבת אחת טמאין ר"י אומר בין כך ובין כך טמאין, והרמב"ם בפ"ט מהלכות אבות הטומאות פסק כר"י דאם נשאלו בבת אחת או אחד שאל עליו ועל חבירו שניהם טמאין מספק, וצ"ע דלא חילק כן הרמב"ם כאן בהלכה י"א, ועיין במ"מ וכ"מ.

והנראה בזה דדין בת אחת לא מהני אלא באיסור חפצא דכיון דשואלין בבת אחת על ב' טהרות אי טהורין או טמאין וכיון דחד מינייהו ודאי טמא לא מהני חזקה דכל אחד, [והתוס' כ' שם דהפלוגתא הוא לענין טהרות כמו דתנן ועשה טהרות אבל לגברי אף דמוקמינן להו בחזקת טהורין מצריכין להו טבילה] אבל לענין חיוב גברא בזה לא מהני מה דבאו בבת אחת, ולכן גבי חיוב בדיקה כיון דכל בית רמי חיוב בדיקה מיוחד אפילו בב' בתים דחד גברא ליכא דין בת אחת ויש להביא ראיה לזה מדאמר בפ"ב דשבת דף ל"ד ע"א אמרו לו שנים צא וערב לאחד עירב מבעוד יום ולאחד עירב בביה"ש וכו' שניהם קנו עירוב משום דביה"ש ספיקא הוא וספיקא דרבנן לקולא ולא מחלקינן בין באו לשאול בב"א לבאו בזה אחר זה, ואין לומר דבספיקא דרבנן לא החמירו בבאו לשאול בב"א דכבר הוכיח במל"מ דאף בטומאה דרבנן טמאין, וע"כ נראה כנ"ל דבאיסור גברא לא מהני באו לשאול בבת אחת דהוי תמיד כבאו זה אחר זה.